

1.4 TOEGANG TOT HET BEROEP

1.4.1 DE DIENSTVERLENENDE INTELLECTUELE BEROEPEN

De beoefenaars van vrije beroepen en van dienstverlenende intellectuele beroepen moeten zich voorlopig niet inschrijven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (zie [1.2](#)), daar dit technisch nog niet mogelijk is. Indien men diensten verleent onder de vorm van een vennootschap zal men echter automatisch bij de neerlegging van de oprichtingsakte bij de griffie van de rechtbank van koophandel opgenomen worden in de K.B.O. De reglementering betreffende de beheerskennis is op hen niet van toepassing (zie 1.4.2.1 hierna).

1.4.1.1 De [kaderwet van 1 maart 1976](#) (B.S. 27 maart 1976)

De zogenaamde “wet Verhaegen”, gewijzigd bij [wet van 15 juli 1985](#) (B.S. 26 juli 1985)¹²⁵, de wet van 30 december 1992 (B.S. 9 januari 1993), de wet van 10 februari 1998 (B.S. 21 februari 1998) en de wet van 24 december 2002 (B.S. 31 december 2002) biedt de mogelijkheid tot regeling van de bescherming van de beroepstitel en de uitoefening van de dienstverlenende intellectuele beroepen en laat tevens de oprichting van een instelling toe, die alle leden die ingeschreven zijn bij de orde, groepeerd. Volgens deze wet mag niemand de beroepstitel voeren van een dienstverlenend intellectueel beroep dat ter uitvoering van deze wet gereguleerd is, noch dit beroep uitoefenen, wanneer hij niet aan de vereiste voorwaarden voldoet.

Op basis van deze wet zijn volgende beroepen gereguleerd:

- boekhouders¹²⁶ (<http://www.bibf.be>);
- vastgoedmakelaars¹²⁷ (<http://www.biv.be>).

Procedure tot invoering van een beroepsreglementering:

Op aanvraag van een of meer belanghebbende beroepsfederaties en op gunstig advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de kmo kan de Koning eisen stellen voor de uitoefening van werkzaamheden van de door deze federaties vertegenwoordigde sector. Hij kan dat doen op voorstel van de Minister van Middenstand in de sectoren waarvoor geen bevoegde federatie bestaat. Deze voorwaarden hebben betrekking op de kennis van het zakenleven en de beroepskennis.

1.4.1.2 De kaderwet van 24 september 2006 (B.S. 16 november 2006)

De wet betreffende het voeren van de beroepstitel van een dienstverlenend intellectueel beroep en het voeren van de beroepstitel van een ambachtelijk beroep, biedt de mogelijkheid tot regeling van de bescherming van de beroepstitel voor zowel intellectuele als ambachtelijke beroepen. Ze is in werking getreden op 14 december 2006. Deze wet maakt het mogelijk voor beroepen met een gering aantal beoefenaars een titelbescherming in te stellen bij reglementeringsbesluit.

Indien een beroepstitel beschermd is mag men hem enkel voeren, indien men houder is van één van de in dit reglementeringsbesluit vermelde diploma's en, indien het besluit dit voorziet, indien men beroepspraktijk heeft. Men moet eveneens ingeschreven zijn op de lijst die wordt bijgehouden door de commissie die is opgericht naar aanleiding van de bescherming van de betreffende beroepstitel. Ten slotte is men verplicht de deontologische voorschriften, waarin het reglementeringsbesluit voorziet, na te leven. Voor een vennootschap geldt dat ze de beroepstitel enkel in haar handelsnaam, bijzondere benaming, de omschrijving van haar doel of in haar

¹²⁵ BS van 26 juli 1985. Zie ook: [KB van 2 augustus 1985](#), BS van 24 augustus 1985 en [KB van 27 november 1985](#), BS van 30 januari 1986.

¹²⁶ K.B. van 19 mei 1992 betreffende de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van boekhouder, B.S. 2 juni 1992; de structuur en de werking van het beroepsinstituut zijn gebaseerd op de kaderwet van '76. De reglementering van het beroep gebeurde door een aparte wet (zie 1.4.1.3.).

¹²⁷ K.B. van 6 september 1993 betreffende de bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van vastgoedmakelaar, B.S. 13 oktober 1993.

reclame mag gebruiken, indien één van haar afgevaardigde bestuurders of zaakvoerders ingeschreven is op de bovengenoemde lijst.

De wet voorziet in een overgangsregeling die verder dient uitgewerkt te worden in de betreffende reglementeringsbesluiten. Indien men houder is van een opleidingsdiploma en gedurende een in het betreffende besluit vastgestelde periode de beroepsactiviteit uitoefent of men onder de door de Koning vastgelegde voorwaarden beroepservaring kan aantonen, kan men bij de Commissie binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van het betreffende reglementeringsbesluit, om inschrijving op de bovengenoemde lijst verzoeken.

Procedure tot invoering van een titelreglementering:

De beroepstitel kan bij koninklijk besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, beschermd worden op verzoek van één of meer belanghebbende beroepsfederaties en van ten minste één interprofessionele federatie die representatief is voor de vrije en andere zelfstandige intellectuele beroepen, na advies van de Hoge raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen. Het gaat om de federaties die voldoen aan de voorwaarden van de artikelen 6 en 7 van de wetten betreffende de organisatie van de Middenstand, gecoördoneerd op 28 mei 1979 (B.S. 7 juni 1979).

Het verzoekschrift vermeldt de te beschermen beroepstitel en omschrijft de beroepsbedrijvigheid die door de titel wordt gedekt. Daarnaast vermeldt het eveneens de basiselementen van de deontologische voorschriften die ten minste betrekking hebben op de informatie en de bescherming van de gebruiker en de onverenigbaarheden.

Binnen de zestig dagen na ontvangst wordt het verzoekschrift dat aan de bovenvermelde vormvereisten voldoet, overgezonden aan de Raad voor het Verbruik, die binnen de 15 dagen advies uitbrengt aan de minister en de verzoekers. Indien het niet binnen deze termijn wordt uitgebracht wordt het geacht gunstig te zijn. Binnen de zestig dagen na ontvangst van het volledig dossier wordt het verzoekschrift, dat aan bovenvermelde vormvereisten voldoet, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en op de website van de F.O.D. Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Elke belanghebbende kan binnen de zestig dagen de minister schriftelijk kennis geven van zijn opmerkingen en de minister kan binnen deze termijn het advies inwinnen van een door de wet ingestelde orde of beroepsinstituut. Deze dient binnen de zestig dagen advies uit te brengen.

Ten slotte wordt na verloop van deze termijnen het verzoekschrift voor advies overgemaakt aan de Hoge raad voor de Zelfstandigen en de K.M.O. Binnen de drie maanden na ontvangst brengt de Hoge Raad advies uit aan de minister en de verzoekers. De verzoekers hebben zestig dagen de tijd om hun verzoekschrift aan te passen aan de opmerkingen en adviezen. Indien het niet binnen de zestig dagen is aangepast, wordt het verzoekschrift verworpen.

Na afwijzing van een verzoekschrift door de koning, zal het de minister zijn die oordeelt over een verzoekschrift dat betrekking heeft op hetzelfde voorwerp en dat binnen de drie jaar na deze afwijzing wordt ingediend.

De Koning kan ten allen tijde, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het reglementeringsbesluit wijzigen om het aan te passen aan internationale verdragen of aan het recht van de Europese Unie of aan een advies van de Hoge Raad.

Op dit ogenblik wordt nog geen enkele titel beschermd op basis van deze kaderwet.

1.4.1.3 Andere gereguleerde intellectuele beroepen

Voor andere intellectuele beroepen bestaan ook specifieke reglementeringen die bijzondere uitoefeningsvoorwaarden vastleggen. Voor deze beroepen werden specifieke instellingen opgericht. Deze dienstverlenende intellectuele beroepen zijn de volgende:

- erkende boekhouders-fiscalisten (<http://www.bibf.be>)¹²⁸;

¹²⁸ Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, B.S. 11 mei 1999. De [toegangsvoorwaarden tot het beroep](#) van expert-boekhouder, fiscaal adviseur, boekhouder en boekhouder-fiscalist werden aangepast aan een Europese richtlijn betreffende de wederzijdse erkenning van de diploma's hoger onderwijs. Vanaf 3 april 2003 heeft eenieder die beschikt over de nodige

- loontrekkende bedrijfsjuristen (<http://www.lexnet.be>);
- accountants en belastingconsulenten (<http://www.iec-iab.be>);
- vastgoedmakelaars (<http://www.biv.be>);
- landmeters-experten(<http://economie.fgov.be>)¹²⁹;
- psychologen (<http://www.bfp-fbp.be>);
- advocaten (<http://www.baliebrussel.be>);
- notarissen (<http://www.notaris.be>);
- gerechtsdeurwaarders (<http://www.gerechtsdeurwaarders.be>);
- bedrijfsrevisoren (<http://www.ibr-ire.be>)¹³⁰;
- wisselagenten en vermogensbeheerders (<http://www.cbfa.be>);
- architecten (<http://www.ordevanarchitecten.be>);
- medische en paramedische beroepen: geneesheren, kinesisten, tandartsen, verpleegsters, ...(<http://www.riziv.be>);
- verzekeringstussenpersonen (<http://www.cbfa.be>)¹³¹.

Inlichtingen hierover zijn verkrijgbaar bij het :

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Dienst Intellectuele Beroepen
WTC Toren III – 12de verdieping
Simon Bolivarlaan 30
B-1000 BRUSSEL

Tel.: 02 277 84 25 – 02 277 81 21
Fax: 02 277 53 62

E-mail : tanguy.darbe@economie.fgov.be - marita.windmolders@economie.fgov.be

kwalificaties om zijn beroep uit te oefenen in een lidstaat van de EU, recht op erkenning van zijn diploma om hetzelfde beroep uit te oefenen in een andere lidstaat. Het [KB van 8 april 2003](#) reglementeert het toelatingsexamen, de stage en het bekwaamheidsexamen van accountant en/of belastingconsulent. Ingevolge het KB van 15 februari 2005 (B.S. van 16 maart 2005) kunnen sedert 26 maart 2005 ook boekhoudvennootschappen als boekhouder erkend worden. De bestaande boekhoudvennootschappen genieten na de inwerkingtreding van een overgangsperiode van 18 maanden om zich aan de nieuwe regelgeving aan te passen en hun erkenningdossier in te dienen. De aanvragen dienen gericht te worden aan de Voorzitter van de bevoegde Uitvoerende Kamer van het BIBF. Het Beroepsinstituut van erkende boekhouders en fiscalisten (BIBF) zal een afzonderlijk tableau van de erkende rechtspersonen bijhouden, naast dit van de erkende natuurlijke personen en de lijst van de stagiairs. Dit tableau zal de benaming en de gegevens van de rechtspersoon vermelden.

¹²⁹ De titel en het beroep van landmeter-expert worden beschermd door de [wet van 11 mei 2003](#) tot bescherming van de titel en het beroep van landmeter-expert (B.S. 6 juni 2003). Landmeters-experten die hun beroep op zelfstandige basis willen uitoefenen of die de beroepstitel willen voeren, moeten ingeschreven zijn op een tableau, bijgehouden door de Federale Raad van landmeters-experten, opgericht bij een andere [wet van 11 mei 2003](#).

¹³⁰ De erkenning van revisoren wordt geregeld in [het reglement van 26 november 2002](#) van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen. Het nieuwe reglement stelt afzonderlijke erkenningsregels in voor de commissaris of revisor bij een financiële onderneming, de commissaris bij een instelling voor collectieve belegging, de revisorenvennootschappen die de functie van commissaris of revisor willen uitoefenen bij een financiële onderneming en de revisorenvennootschappen die de functie van commissaris bij een instelling voor collectieve belegging willen uitoefenen.

¹³¹ Er dient opgemerkt te worden dat er een specifieke wet, de zogenaamde Cauwenberghs-wet, bestaat met betrekking tot de verzekeringstussenpersonen. Enkel de personen die ingeschreven zijn in het register van de verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen, bijgehouden door de CBFA, kunnen als onafhankelijk bemiddelaar optreden. Zie : wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen en de distributie van verzekeringen, B.S. 14 juni 1995.

1.4.2 BEROEPSWERKZAAMHEDEN IN DE KLEINE EN MIDDELGROTE HANDELS- EN AMBACHTSONDERNEMINGEN.

In het kader van de administratieve vereenvoudiging werden de administratieve formaliteiten voor de jonge ondernemers en de werkgevers gewijzigd door de [wet van 16 januari 2003](#)¹³². Eenieder die zich als zelfstandige wil vestigen moet beroep doen op een ondernemingsloket dat het enige aanspreekpunt is voor ondernemingen, zelfstandigen, starters, vrije ondernemingen en btw-belastingplichtigen in hun betrekkingen met de federale instellingen (zie [1.2.1](#) hiervoor).

1.4.2.1 Basiskennis van het bedrijfsbeheer

Sinds 1 januari 1999 moet elke kmo - hetzij als eenmanszaak, hetzij als vennootschap - die een activiteit wenst uit te oefenen als handelsonderneming waarvoor een inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (de opvolger van de handels- en ambachtsregisters) vereist is, haar basiskennis van het bedrijfsbeheer bewijzen bij het ondernemingsloket van haar keuze (zie [1.2.2](#)). Het is van geen belang of de activiteit uitgeoefend wordt als hoofdberoep of als bijberoep. Daarnaast moeten de personen die een gereguleerd beroep willen uitoefenen, het bewijs leveren van hun specifieke beroepsbekwaamheid (zie 1.4.2.5).

Onder kmo moet in het kader van deze wet verstaan worden, de ondernemingen waarvan:

- het gemiddeld aantal werknemers op jaarbasis niet hoger dan 50 is;
- niet meer dan 25% van de aandelen of deelbewijzen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen of de eraan verbonden stemrechten in het bezit is van één of meerdere ondernemingen, andere dan kmo's;
- waarvan ofwel de jaaromzet 7.000.000 EUR niet overschrijdt, ofwel het jaarlijks balanstotaal 5.000.000 EUR niet overschrijdt.

De wetgeving op de ondernemersvaardigheden is enkel van toepassing indien de drie criteria samen vervuld zijn of, anders gezegd, zodra een onderneming, niet voldoet aan één van de drie voorwaarden, is ze geen kmo en moet ze geen ondernemersvaardigheden bewijzen.

De volgende akten gelden als voldoende bewijs van de basiskennis van het bedrijfsbeheer:

- het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer, uitgereikt in of door:
 - de derde graad van het secundair onderwijs;
 - het secundair volwassenenonderwijs;
 - de centra voor middenstandsopleiding;
 - een examencommissie van een Gemeenschap of van de Federale Overheidsdienst;
- een diploma van het hoger onderwijs;
- een getuigschrift waaruit blijkt dat de betrokkene een versnelde cursus van ten minste 128 uren van bedrijfsbeheer met vrucht heeft gevolgd, gespreid over ten minste drie maanden, voor zover de naleving van die normen en de conformiteit van de lessen met het programma bepaald in artikel 6 van het KB van 21.10.1998 worden bevestigd door de Minister of door diens gedelegeerde;
- een akte die in overeenstemming met internationale verdragen als gelijkwaardig moet worden beschouwd met het bovenvermelde getuigschrift basiskennis bedrijfsbeheer of het diploma van het hoger onderwijs, of ermee gelijkwaardig werd verklaard door de bevoegde overheid.

De volgende akten kunnen als voldoende bewijs van de basiskennis van het bedrijfsbeheer beschouwd worden, indien ze afgeleverd werden vóór 30 september 2000:

- het getuigschrift van hoger secundair onderwijs (algemeen, technisch of kunst). Het getuigschrift hoger secundair beroepsonderwijs geldt enkel indien het afgeleverd werd in de richting handel, boekhouding of verkoop;

¹³² [Wet van 16 januari 2003](#) tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen (B.S. 5 februari 2003).

- een getuigschrift dat bewijst dat de belanghebbende met vrucht een eerste jaar opleiding tot ondernemingshoofd gevolgd heeft;
- een getuigschrift van de centrale examencommissie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (voorheen van het Ministerie van Middenstand en Landbouw) dat bewijst dat men geslaagd is in een examen over de kennis (zie hieronder) opgesomd in artikel 6 van het koninklijk besluit van 21 oktober 1998 (zie hieronder);
- een diploma of getuigschrift van het volwassenenonderwijs, over de kennis opgesomd in artikel 6 van het koninklijk besluit van 21 oktober 1998 (zie hieronder);
- een getuigschrift dat gelijkwaardig is aan de hierboven bedoelde en dat afgeleverd werd door een examencommissie van de Staat of een Gemeenschap.

Beschikt men niet over de nodige akten of getuigschriften, dan kan de basiskennis van het bedrijfsbeheer ook bewezen worden door praktijkervaring tijdens de 15 jaar die voorafgaan aan de aanvraag:

a. als zelfstandig ondernemingshoofd of zelfstandige belast met het dagelijks bestuur :

- zelfstandige in handel, ambacht of industrie, of land- of tuinbouw gedurende 3 jaar in hoofdberoep of gedurende 5 jaar in bijberoep;
- als zelfstandige beheerder zonder arbeidsovereenkomst belast met het dagelijks bestuur als hoofdberoep gedurende 3 jaar uitgeoefend of als bijberoep gedurende 5 jaar.

Het bewijs als zelfstandig ondernemingshoofd kan geleverd worden door:

- de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als handelaar of ambachtsman – voorheen handels- of ambachtsregister (handel, ambacht of industrie);
- een attest van de controleur van belastingen (land- en tuinbouw);

en **bovendien** door een attest van de sociale verzekeringskas voor zelfstandigen met vermelding van de periode en de hoedanigheid.

Het bewijs belast geweest te zijn met het dagelijks bestuur zonder arbeidsovereenkomst, moet geleverd worden door alle volgende stukken samen:

- het contract van filiaalbeheer (zelfstandig gerant);
- de akte van benoeming van het vennootschapsorgaan of het bewijs van de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als zodanig;

en **bovendien** door een attest van de sociale verzekeringskas van de zelfstandigen met vermelding van de periode en de hoedanigheid.

b. als medewerker:

- zelfstandig helper;
- bediende in leidende functie, d.w.z.:
- adjunct van het ondernemingshoofd of van het vennootschapsorgaan of van de met het beheer belaste persoon; waarbij de verantwoordelijkheid gelijk is aan deze van de met het dagelijks beheer belaste persoon;
- lid van de staf belast met taken van bedrijfsbeheer of verantwoordelijk voor minstens één afdeling (contract en loonfiche).

Het bewijs kan geleverd worden:

- voor de zelfstandige helper: door een getuigschrift van de patroon-zelfstandige met vermelding van de periode en daarbij gevoegd, een attest van de sociale verzekeringskas met vermelding van de begin- en einddatum;
- voor de bediende met leidende functie: door de arbeidsovereenkomst of door een werkgeversgetuigschrift dat de periode en de hoedanigheid vermeldt van de tewerkstelling en het RSZ-nummer en daarbij gevoegd een rekeninguittreksel van de werknemerspensioenen (CIMIRe) of een ander sociaal document (loonfiches, e.d.) waaruit duidelijk de leidinggevende functie en de periode van de werkgelegenheid blijken.

De basiskennis van het bedrijfsbeheer kan eveneens bewezen worden via een examen bij de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

Onderdanen van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (Europese Unie + Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) of Zwitserland, kunnen het bewijs van de basiskennis van het bedrijfsbeheer ook bewijzen met een EG-verklaring. Dit is een verklaring uit het land van herkomst over de praktijkervaring en eventueel de schoolse opleiding van de betrokkene.

De basiskennis van het bedrijfsbeheer bestaat uit:

- Ondernemend denken en ondernemerscompetenties (de motivering, de kwaliteiten en de attitude van de ondernemer, innoverend en creatief denken, zin voor risico; het belang van zelfkennis en de daarvoor te gebruiken methodes; de professionele raadgevers kennen en het belang van zich te laten bijstaan; het opstellen van een ondernemingsplan en het bestuderen van zijn haalbaarheid)
- Elementaire kennis van:
 - de oprichting van een onderneming: de verschillende rechtsvormen van een onderneming, de verschillende huwelijksstelsels, de handelshuur, de verplichte en facultatieve verzekeringen; het sociaal statuut van de zelfstandigen; de reglementeringen betreffende milieu, ruimtelijke ordening en hygiënenormen, handelsvestigingen, gevaarlijke inrichtingen; de overheidssteun, subsidies en kredieten;
 - de boekhoudkundige, financiële en fiscale aspecten;
 - het commerciële beheer: het beheer van leveranciers en klanten, de commerciële onderhandelingen, de analyse van de concurrentie; de marketing, publiciteit en verkoopspromotie; het beheer van de leveringen en voorraden; de marktstudies en de handelsstrategie;
 - de wetgeving: de verantwoordelijkheden, rechten en verplichtingen van de handelaar; het faillissement; de handelspraktijken en de bescherming van de consument; de handelsovereenkomsten.

Deze kennis kan bewezen worden door:

- het ondernemingshoofd zelf;
- of zijn echtgeno(o)t(e);
- of de wettelijk samenwonende partner (bewijs van samenwonen);
- of de partner met wie hij minstens 6 maanden samenwoont;
- de zelfstandige helper;
- de loontrekkende die met dit doel aangeworven werd;
- of, in een vennootschap, de natuurlijke persoon die effectief belast is met het dagelijks bestuur (in een b.v.b.a. is dit altijd een zaakvoerder).

In de volgende gevallen moet geen basiskennis van het bedrijfsbeheer worden bewezen:

- de onderneming die op 1 januari 1999 al ingeschreven was in het handelsregister;
- de titularis van een dienstverlenend intellectueel beroep gereguleerd krachtens de kaderwet van 1 maart 1976;
- de beroepen die krachtens een andere wet gereguleerd zijn.

Het bewijs dat de persoon die de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewijst in de plaats van een zelfstandig ondernemingshoofd, diens echtgenoot of wettelijk samenwonende is, kan door ieder rechtsgeldig document of registratie worden gegeven.

Indien de persoon die de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewijst, de samenwonende partner is van het zelfstandig ondernemingshoofd, dan moet uit de bevolkingsregisters of uit het rijksregister van de natuurlijke personen blijken dat de betrokkenen op de dag van de aanvraag om inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als handels- of ambachtsonderneming, gedurende minstens 6 maanden samenwonen.

De persoon die de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewijst als zelfstandige helper van het zelfstandig ondernemingshoofd, zonder diens echtgenoot, wettelijk samenwonende of samenwonende partner te zijn, moet bewijzen dat hij als dusdanig aangesloten is bij een sociale verzekeringskas voor zelfstandigen.

De persoon die de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewijst zonder de echtgenoot, noch de wettelijke samenwonende, noch de samenwonende partner, noch de zelfstandige helper te zijn van het zelfstandig ondernemingshoofd, moet met het zelfstandig ondernemingshoofd verbonden zijn met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

Indien de handels- of ambachtsactiviteit wordt uitgeoefend door een rechtspersoon, wordt de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewezen door:

- de natuurlijke persoon die bewijst dat hij orgaan is van de rechtspersoon, door middel van de registratie ervan in de Kruispuntbank van Ondernemingen of door de benoemingsakte bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad of neergelegd bij de griffie van de rechtbank van koophandel met het oog op die bekendmaking;
- de natuurlijke persoon die met de rechtspersoon is verbonden met een arbeidscontract van onbepaalde duur, aan wie het dagelijks bestuur van de rechtspersoon werd opgedragen.

Wanneer het dagelijks bestuur van de rechtspersoon wordt uitgeoefend door een andere rechtspersoon, wordt de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewezen door:

- de natuurlijke persoon die bewijst dat hij orgaan is van de besturende rechtspersoon, door middel van de registratie ervan in de Kruispuntbank van Ondernemingen of door de benoemingsakte bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad of neergelegd bij de griffie van de rechtbank van koophandel met het oog op die bekendmaking;
- de natuurlijke persoon die met de besturende rechtspersoon is verbonden met een arbeidscontract van onbepaalde duur, aan wie het dagelijks bestuur van de besturende rechtspersoon werd opgedragen.

Alvorens een activiteit te starten moeten de toekomstige ondernemers de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewijzen bij het ondernemingsloket van hun keuze (zie [1.2.2](#)). De ondernemingsloketten vervangen sinds 1 juli 2003 de kamers van ambachten en neringen.

De inschrijving als handelaar of ambachtsman in de Kruispuntbank van Ondernemingen kan **zonder bewijsvoering** bekomen worden door:

- de overlevende echtgenoot;
- de wettelijke samenwonende;
- de minstens 6 maanden samenwonende partner van de overledene;
- de vennootschap die via haar zaakvoerder of orgaan zelf voldeed en wanneer diens overlevende echtgenoot of overlevende partner die sedert minstens 3 jaar samenwoont, zelf zaakvoerder of orgaan is geworden;
- de kinderen van het in regel zijnde ondernemingshoofd gedurende 3 jaar volgend op het overlijden (of indien ze minderjarig zijn vanaf hun 18de verjaardag);
- de overnemers van een onderneming gedurende 1 jaar vanaf de overlating. De overlater moet alle activiteiten stopzetten.

Wanneer de persoon die de basiskennis van het bedrijfsbeheer bewijst de onderneming verlaat, beschikt de onderneming over een termijn van 6 maanden om de toestand te regulariseren.

Voor meer inlichtingen:

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Algemene Directie van het KMO-Beleid

Dienst van de Ondernemingsloketten

WTC III – 13de verdieping

Simon Bolivarlaan 30

B-1000 BRUSSEL

Tel.: 02 277 70 17 (Willy Jacobs) – 02 277 63 37 (Antoine De Wispelaere) – 02 277 73 11 (Viviane De Brabander) – 02 277 8756 (Els Vrancken) – 02 277 78 41 (Carine Eyckens)

Fax: 02 277 53 63

E-mail : gea@economie.fgov.be

1.4.2.2 Registratie en erkenning van aannemers

a. registratie van aannemers

Elke persoon of firma die werken uitvoert die als onroerend worden beschouwd, dient aan de registratiecommissie afhankelijk van het Federale Overheidsdienst Financiën van zijn provincie zijn registratie als aannemer aan te vragen. In bijlage bij [het koninklijk besluit van 5 oktober 1978](#)¹³³ worden de uitgeoefende werkzaamheden ingedeeld in 28 registratiecategorieën. De aannemer moet bijgevolg nauwkeurig aangeven voor welke categorie hij de registratie vraagt. De registratie is gratis.

De registratie is er gekomen door de strijd tegen de fiscale en sociale fraude (koppelbazerij) in het bouwbedrijf. Immers, indien de bouwheer of opdrachtgever een beroep doet op een niet-geregistreerde aannemer, dient deze bouwheer op deze betaling 30% in te houden dat voor de helft moet gestort worden aan de fiscus en voor de helft aan de RSZ. De inhouding voor de RSZ moet niet gebeuren wanneer de niet geregistreerde aannemer een buitenlands werkgever is die enkel gedetacheerde werknemers in België tewerkstelt. De verplichting tot inhouding bestaat ook wanneer de aannemer zijn registratie verliest in de loop van de werken en wel bij elke betaling die uitgevoerd wordt binnen de 10 dagen na publicatie van de schrapping van het Belgisch Staatsblad. De opdrachtgever is daarenboven solidair aansprakelijk voor de fiscale schulden van de ondernemer ten belope van 35% van de totale kosten (btw niet inbegrepen) van de werken en eveneens voor de schulden van deze ondernemer ten overstaan de RSZ, a rato van 50% van de totale kosten van de werken (btw niet inbegrepen), wanneer het een private woning betreft. De totale kost van deze verantwoordelijkheid kan 85% bedragen voor alle sociale en fiscale schulden.

In ons land moeten hoofdaannemers die werken met onderaannemers die niet in ons land zijn geregistreerd, 15% belasting inhouden op betalingen aan die onderaannemers. Bovendien zijn die hoofdaannemers ook hoofdelijk aansprakelijk voor de fiscale verplichtingen van de onderaannemer indien deze niet in België is geregistreerd (zie hierboven). Het Europese Hof van Justitie heeft geoordeeld dat deze Belgische maatregelen een onrechtmatige hinderpaal zijn in het vrij verkeer van diensten binnen Europa.

Sedert 1 januari 1999 is de regeling inzake de aannemersregistratie gewijzigd. Zij wordt opgevat als een combinatie van hoofdelijke aansprakelijkheid en inhouding- en doorstortingsverplichting. De hoofdelijke aansprakelijkheid kan enkel slaan op schulden van het verleden en het heden, waarbij het heden ruim wordt opgevat. De regeling werd verstrengd doordat zij niet langer alleen geldt voor hoofdaannemers maar ook voor onderaannemers (ketenaansprakelijkheid).

De sociale schulden waarvoor men in de nieuwe regeling aansprakelijk kan worden gesteld zijn:

- de betaling aan de RSZ van de bedragen verschuldigd bij toepassing van de sociale zekerheidswetgeving en reglementering der werknemers met betrekking tot de kwartalen tijdens dewelke de betrokken werken zijn uitgevoerd en de voorafgaande kwartalen;
- de betaling van de bijdragen die verschuldigd zijn aan een Fonds voor bestaanszekerheid in de zin van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid met betrekking tot de kwartalen tijdens dewelke de betrokken werken zijn uitgevoerd en de voorafgaande kwartalen.

De fiscale schulden waarvoor men in de nieuwe regeling aansprakelijk kan worden gesteld, omvatten:

- alle schulden inzake directe en met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen op de inkomsten met betrekking tot de belastbare tijdperken tijdens dewelke de betrokken werken zijn uitgevoerd en de voorafgaande belastbare tijdperken;
- alle schulden inzake voorheffing met betrekking tot de periodes tijdens dewelke de werken zijn uitgevoerd en de voorafgaande periodes;
- de buitenlandse belastingschuldvorderingen waarvoor in het kader van een internationale overeenkomst de invorderingsbijstand is aangevraagd.

¹³³ BS van 7 oktober 1978.

Er geldt tevens een meldingsplicht in die zin dat de opdrachtgever (of de hoofdaannemer) binnen de 15 dagen na afsluiting van een contract met een niet geregistreerde aannemer de volgende inlichtingen aan de RSZ moet overmaken:

- naam en adres van de niet geregistreerde aannemer;
- btw-en RSZ-nummer van de betrokkene;
- een korte omschrijving van de werken en betalingsmodaliteiten;
- de plaats van de uitvoering van de werken.

Ook in het geval dat een aannemer tijdens de duurtijd van de werken zijn registratie verliest, moet de opdrachtgever dezelfde inlichtingen doorgeven, binnen de 25 dagen na publicatie van de schrapping het Belgisch Staatsblad.

De lijst van werken die onder toepassing vallen van de regeling inzake aannemersregistratie is ongewijzigd gebleven en betreft de eigenlijke werken in onroerende staat en een aantal daarmee gelijkgestelde werken (levering met plaatsing van centrale verwarming, sanitaire installaties, vasttapijt enz.).

De regeling inzake aannemersregistratie was tot nog toe niet van toepassing bij het verbouwen, het inrichten, het herstellen, het onderhouden of het reinigen van een bestaande individuele woongelegenheden; noch bij het bouwen een ééngezinwoning die anders dan in groepsverband wordt opgetrokken op initiatief en voor rekening van een particulier; noch op particulieren ten aanzien van de enige woongelegenheden die zij laten oprichten. In de nieuwe regeling zoals die sedert 1 januari 1999 van toepassing is, geldt nog slechts één uitzondering: de regels inzake hoofdelijke aansprakelijkheid en inhouding zijn niet van toepassing op de opdrachtgever-natuurlijke persoon in de mate dat hij de geïsoleerde werken voor louter privé-doeleinden laat uitvoeren. Dit betekent dat rechtspersonen (vennootschappen, VZW's...) zich niet kunnen beroepen op de uitzondering. De uitzondering geldt in de mate dat men de werken louter voor privé-doeleinden laat uitvoeren zodat werken die uitgevoerd worden aan een gemengd gebruikte woning, niet langer automatisch uitgesloten zijn, daar de werken die uitsluitend betrekking hebben op het woongedeelte, ook in aanmerking komen voor de uitzondering¹³⁴. De uitzondering kan daarentegen niet gelden voor werkzaamheden die zowel op de privé-gedeelten als op de beroepsgedeelten betrekking hebben.

Werk in onroerende staat verricht aan privé-woningen door een geregistreerde aannemer, kan, wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan, genieten van het verlaagd btw-tarief van 6%. Het Arbitragehof heeft onlangs geoordeeld dat deze regeling geen discriminatie inhoudt ten opzichte van niet-geregistreerde aannemers¹³⁵.

Om zich te laten registreren kunnen aannemers gebruik maken van de formulieren die verkrijgbaar zijn bij het Bestuur der Directe Belastingen.

Buitenlandse aannemers die regelmatig in België werken uitvoeren en als aannemer geregistreerd willen worden, zullen daartoe op eigen verzoek in België ook voor btw-doeleinden geïdentificeerd kunnen worden. Zij kunnen dus op uitdrukkelijk verzoek toch een individueel btw-identificatienummer toegekend krijgen, op voorwaarde dat de aannemer regelmatig in België werk in onroerende staat verricht. Gaat het om een aannemer die buiten de Europese Unie gevestigd is, dan zal hij het btw-identificatienummer slechts kunnen verkrijgen op voorwaarde dat hij een aansprakelijk vertegenwoordiger aanstelt. Aannemers die binnen de Europese Unie gevestigd zijn kunnen maar moeten geen aansprakelijk vertegenwoordiger aanstellen.

De aanvraag moet per aangetekend schrijven gericht worden aan de voorzitter van de registratiecommissie van de provincie waar de voornaamste bedrijfszetel gevestigd is.

De adressen zijn de volgende:

¹³⁴ Circulaire van 20 mei 1999, Bull. Bel. 1999, nr. 794, blz. 1808.

¹³⁵ Arbitragehof, arrest nr. 15/2003 van 28 januari 2003.

Antwerpen

Amca gebouw, Italiëlei 4 bus 14
B-2000 ANTWERPEN

Tel.: 03 203 24 61 - 03 206 24 62
Fax: 03 203 24 58

Vlaams- en Waals-Brabant

Louizalaan, 245
B-1050 BRUSSEL

Tel.: 02 641 02 49 (Ni) - 02 641 02 68 (Fr)
Fax: 02 641 06 72

Limburg

Voorstraat 43
B-3500 HASSELT

Tel.: 011 21 22 32
Fax: 011 22 29 95 - 011 22 36 80

Oost-Vlaanderen

Office Park Zuiderpoort
Gaston Crommenlaan 6
PB 604
B-9050 GENT

Tel.: 02 579 23 40

West- Vlaanderen

Vincke-Dujardinstraat 4
B-8000 BRUGGE

Tel.: 050 32 93 61 – 050 32 93 62 – 050 32 93 63
Fax: 050 32 96 11

Henegouwen

Digue des Peupliers 71
B-7000 MONS

Tél. : 065 32 73 28

Luik

rue de Fragnée 40
B-4000 LIEGE

Tél. : 04 254 88 66
Fax : 04 254 80 41

Namen

Place Léopold 10
B-5000 NAMUR

Tél. : 081 57 93 10

Luxemburg

Centre Administratif Place des Fusillés
B-6700 ARLON

Tél. : 063 24 42 62

Ook de middenstandsorganisaties kunnen de aanvraag in orde brengen. Bij aanwerving van werknemers of uitbreiding van de onderneming moet de registratiecommissie binnen de 15 dagen hiervan op de hoogte gebracht worden. Dit dient ook te gebeuren voor de omvorming van een natuurlijk persoon in een rechtspersoon of een andere vennootschapsvorm en voor een adres- en/of naamswijziging.

Bij de aanvraag dienen de volgende stukken gevoegd te worden:

- inschrijving in het handelsregister;
- btw-nummer;
- recent bewijs van goed zedelijk gedrag afgeleverd door het gemeentebestuur;
- bewijs van vestiging in België of een andere Europese Unie-lidstaat (met publicatie van de statuten in Belgisch Staatsblad of door blanco facturen voor te leggen);
- bewijs dat men over voldoende financiële, administratieve en technische middelen beschikt om fiscale en sociale verplichtingen na te leven;
- voor vennootschappen, een afschrift van de oprichtingsakte;
- eventueel de inschrijving als werkgever;
- eventueel het bewijs van aansluiting voor aansprakelijkheid van de werkgever inzake arbeidsongevallen;
- eventueel het vestigingsgetuigschrift.

De registratie dient te worden aangevraagd voor een bepaalde activiteit. Indien een geregistreerde aannemer een werk aanneemt waarvoor hij geen registratie heeft, wordt hij met een niet-geregistreerde aannemer gelijkgesteld.

Volgens een recent arrest van het Hof van Cassatie moet de architect de bouwheer informeren over de reglementering inzake aannemersregistratie en over de gevolgen die daaruit kunnen voortvloeien. Hij moet bovendien de registratie van de aannemer verifiëren en dit zowel bij het sluiten van het contract, als in de loop van de uitvoering ervan.

Om na te gaan of een aannemer geregistreerd is, kunt u van maandag tot vrijdag terecht op de infolijn van de FOD Financiën: 0257 257 57.

Meer inlichtingen:

FOD Financiën

AOIF - Centrale Administratie - dienst II /1 Toren A
Koning Albert II laan 33 (NORTH GALAXY)
B-1030 BRUSSEL

Tel.: 02 576 43 69

E-mail: luc.bollen@minfin.fed.be

b. erkenning van aannemers in de bouw

Iedere kandidaat voor de uitvoering van een overheidsopdracht voor werken moet titularis zijn van een erkenning als het bedrag van het werk een bepaalde drempel overschrijdt. Deze regelgeving heeft ten doel aan de opdrachtgevers van overheidswerken de vereiste garanties wat de bevoegdheden, de technische en financiële criteria van de aannemer betreft, te verschaffen. Het moet gaan om werken en niet om leveringen of diensten. Volgens hun aard, worden deze werken in categorieën en ondercategorieën onderverdeeld.

Geen enkele erkenning is vereist voor werken die ingedeeld zijn in een categorie of ondercategorie waarvan het bedrag respectievelijk lager is dan 75.000 EUR en 50.000 EUR.

Een erkenning is vereist in volgende gevallen:

- de overheidsopdrachten in de strikte zin van het woord;
- de werken voor rekening van de federale Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de provincies, de gemeenten en de parastatale organismen;

- de opdrachten toegewezen door andere rechtspersonen onderworpen aan de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten, zoals bijvoorbeeld de gesubsidieerde universitaire instellingen;
- de privé-werken gesubsidieerd door voormelde autoriteiten ten belope van minstens 25% (de wet die de erkenning organiseert betreft niet de kredieten en de leningen).

Iedere aannemer die overheidsopdrachten voor werken wenst uit te voeren heeft er belang bij om meteen al een erkenning aan te vragen. Deze is tijdelijk geldig voor alle opdrachten van een bepaald type. Een erkende onderneming kan echter niet om het even welk werk uitvoeren. Aangezien de aard en de moeilijkheidsgraad van de openbare werken variëren, worden de werken in categorieën en ondercategorieën onderverdeeld. De categorieën worden aangeduid met een letter, de ondercategorieën met een letter (die de categorie waartoe zij behoren aangeeft) en door een index. Op het moment van de indiening of van de overhandiging van een offerte is de erkenning nog niet vereist. Het is slechts op het moment van het gunnen van de opdracht dat de opdrachtnemer erkend moet worden.

De aannemer die heeft weggelaten om zich te laten erkennen maar die kandidaat is voor de uitvoering van een bijzondere overheidsopdracht kan, in verband met de liberalisering van de overheidsopdrachten, voor deze enige opdracht inschrijven. In dit geval zal hij moeten aantonen dat zijn onderneming de opgelegde voorwaarden vervult om dit bepaalde werk te kunnen verkrijgen.

Normaal blijft een erkenning geldig gedurende vijf jaar. Deze manier van doen biedt het voordeel om de aannemer toe te laten om aan elke aanbesteding deel te nemen die gedurende deze periode wordt gelanceerd. Bij gebrek aan erkenning, wordt de aannemer verplicht om de vergunning te vragen en om alle bewijsstukken voor te leggen telkens als hij wil inschrijven. Het bevoegde gewest besluit of de kandidatuur van de aannemer in kwestie in overweging kan worden genomen. Na vijf jaar wordt de erkenning onderworpen aan een herziening ten einde te controleren of de onderneming de voorwaarden blijft vervullen op basis waarvan zij vijf jaar eerder werd erkend.

Een erkenning kan eveneens aan herziening onderworpen worden gedurende deze periode van vijf jaar, en dit, ofwel op initiatief van de aannemer, ofwel op die van het bevoegde gewest:

- wanneer een aannemer op een bepaald moment vindt dat hij recht heeft op een hogere klasse of;
- dat hij in staat is een groter aantal categorieën en ondercategorieën te combineren;
- het bevoegde gewest kan, eventueel op basis van een advies van de Erkenningscommissie, genoodzaakt zijn vast te stellen dat een ondernemer de opgelegde voorwaarden niet meer vervult.

Een erkenning kan ook aangepast worden om één van de volgende redenen:

- fiscale schulden of achterstallen bij de RSZ;
- klacht van een bouwheer tegen een aannemer die een zware fout heeft begaan bij de uitvoering van een werk;
- veroordeling voor een misdaad die de beroepsmoraliteit van de aannemer aantast;
- andere mankementen of zware sancties.

De sanctie wordt toegepast in de vorm van een declassering, een intrekking of een opschorting van de erkenning of van de uitstoting van alle overheidsopdrachten.

Vanaf juli 2004, moeten de ondernemingen die overheidsopdrachten van werken wensen uit te voeren de attesten als betalingsbewijs van de sociale zekerheid en de btw niet meer verzamelen. Op dezelfde manier moet het deponeren van de jaarrekening aan BNB niet meer bewezen worden. Deze maatregel past in het kader van de administratieve vereenvoudiging.

De te vervullen administratieve voorwaarden en verplichtingen om een erkenning in de laagste klasse te verkrijgen, zijn beperkt. Het doel is de kmo's met het systeem van erkenning vertrouwd te maken, dat wil zeggen om hun toegang tot de overheidsopdrachten te bevorderen. Voor de hogere klassen, zijn de te vervullen formaliteiten ruimer.

De ondernemingen die zojuist een nieuwe activiteit begonnen zijn of ontwikkeld hebben, bevinden zich natuurlijk in de onmogelijkheid om de vereiste referenties van werken voor te leggen, terwijl hun omzet vaak ontoereikend is om een erkenning te verkrijgen. Daarom is een mogelijkheid tot specifieke toegang voor dit soort onderneming voorzien: voorlopige erkenning die aan soepelere voorwaarden wordt onderworpen.

Aangezien deze versoepeling in feite een afwijking van de gewone criteria is, legt de wet voor de voorlopige erkenning een aantal beperkingen op:

- zij kan slechts voor een categorie of ondercategorie van activiteit toegekend worden die sinds minder dan vijf jaar wordt uitgeoefend;
- haar geldigheidsduur wordt beperkt tot twintig maanden, maar kan twee keer voor twintig maanden tot een maximum van zestig maanden of vijf jaar verlengd worden;
- het aantal voorlopige erkenningen wordt beperkt tot vijf;
- een klasseverhoging is niet mogelijk voor de eerste verlenging, en beperkt tot één klasse.

Een erkenning kan niet automatisch overgebracht worden, verkocht of het onderwerp van een inbreng in een samenleving zijn. De overdracht van een erkenning is alleen in zeer bepaalde gevallen mogelijk, op voorwaarde dat het secretariaat van de Erkenningscommissie ervan eerst op de hoogte wordt gebracht en een aantal formaliteiten vervuld worden:

- in geval van omzetting van een individuele onderneming in vennootschap of;
- in geval van overname van een individuele onderneming door een andere individuele onderneming;
- in geval van fusie met de inbreng van het hele actieve en passieve vermogen van de erkende onderneming;
- in geval van splitsing van een vennootschap, kan elke erkenning slechts naar één nieuwe entiteit overgebracht worden.

Voor verdere informatie:

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Kwaliteit en Veiligheid
Kwaliteit en Innovatie
Bouw
WTC III
Simon Bolivarlaan, 30
B-1000 BRUSSEL

Tel.: 02 277 80 99

Internet: <http://economie.fgov.be/bouw>

1.4.2.3 Inlichtingen

Buiten de registratie van aannemers, onder de bevoegdheid van het departement Financiën, kunnen inlichtingen verkregen worden bij:

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Erkenning van aannemers
WTC III, 6e verdieping
Simon Bolivarlaan 30
B-1000 BRUSSEL

Tel.: 02 277 80 99 – 02 277 85 14

E-mail: marc.duquet@economie.fgov.be

Internet: <http://economie.fgov.be/bouw>

1.4.2.4 Beroepsverbod

Wie strafrechtelijk veroordeeld is wegens fiscale fraude en wegens bepaalde misdrijven (valsheid in geschrifte, diefstal, omkoping van openbare ambtenaren, oplichting, bankbreuk, enz.) kan [sedert 1 september 1998](#) tegelijk veroordeeld worden tot het verbod om nog bepaalde functies uit te oefenen in sommige vennootschappen¹³⁶.

Het beroepsverbod houdt in dat men het verbod opgelegd kan krijgen om "persoonlijk of door een tussenpersoon" een van de volgende functies of beroepen uit te oefenen:

- de functie van bestuurder, commissaris of zaakvoerder in een vennootschap op aandelen, een BVBA of een coöperatieve vennootschap;
- enige functie waarbij macht wordt verleend om een van die vennootschappen te verbinden;
- de functie van persoon belast met het bestuur van een vestiging van een buitenlandse vennootschap in België;
- het beroep van effectenmakelaar of correspondenteffectenmakelaar.

Het beroepsverbod is facultatief: de rechter kan maar moet het niet opleggen. Daartegenover staat dat de rechter het beroepsverbod kan uitspreken zodra men - zelfs voorwaardelijk - als dader of medeplichtige strafrechtelijk veroordeeld wordt voor een strafbaar feit of poging daartoe. Als de rechter een beroepsverbod uitspreekt, dan moet hij daarvan meteen de duur vaststellen. Die mag niet minder zijn dan drie jaar, maar ook niet meer dan 10 jaar.

Het aldus aangepaste beroepsverbod - dat voordien reeds bestond ten aanzien van personen die strafrechtelijk veroordeeld zijn wegens bankbreuk - zal ook uitgesproken kunnen worden ten aanzien van personen die strafrechtelijk veroordeeld worden wegens misbruik van vennootschapsgoederen.

1.4.2.5 Beroepen gereguleerd in uitvoering van de programmawet van 10 februari 1998 (voorheen de wetten van 24 december 1958 en van 15 december 1970)¹³⁷

Vanaf 1 januari 2006¹³⁸ moet de ondernemer geen beroepsbekwaamheid meer aantonen om het beroep van molenaar, handelaar in inlandse granen, kleinhandelaar in vaste brandstoffen, fotograaf, handelaar in fourage en stro, horlogemaker-hersteller, kleinhandelaar in vloeibare brandstoffen en water, uit te oefenen.

Om één of meer van de hieronder vermelde gereguleerde beroepen als zelfstandige uit te oefenen, moet je, behalve de basiskennis van het bedrijfsbeheer (zie 1.4.2.1) ook de beroepsbekwaamheid van het gereguleerde beroep bewijzen. De ondernemingsloketten hebben de opdracht de ondernemersvaardigheden vast te stellen. Zonder dit bewijs kan je dus niet als handelaar of ambachtsman worden ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (zie [1.2.2](#)).

Dit zijn de activiteiten waarvoor je beroepsbekwaamheid moet bewijzen:

a. bouw, electrotechniek en aanverwante beroepen

Het gaat hier altijd over werken die betrekking hebben op een gebouw, dit wil zeggen: een onroerend goed van duurzaam materiaal bestemd voor bewoning door de mens, voor administratieve, industriële, commerciële, medische, culturele, sportieve of religieuze doeleinden, of voor land- en tuinbouwdoeleinden. Maar die beperking geldt niet als het gaat over de elektrotechnische activiteiten (hieronder in 9).

We onderscheiden 10 groepen of clusters van activiteiten. Hij of zij die één van de vaardigheden bewijst van een activiteit van zulke cluster, mag alle activiteiten van die cluster uitoefenen.

¹³⁶ Wet van 2 juni 1998 - BS van 22 augustus 1998.

¹³⁷ BS van 21 februari 1998.

¹³⁸ KB van 10 augustus 2005, BS van 1 september 2005.

Voorbeeld: Hij die een opleiding heeft gekregen als sanitair installateur of als werkman in dat beroep heeft gewerkt, mag ook de andere activiteiten van de cluster (zie 8 hieronder) uitoefenen, dus ook centrale verwarming, gasinstallatie en klimatisering.

De 10 clusters:

1. de ruwbouwactiviteiten, met name metsel-, beton- of sloopwerken, dit zijn het optrekken, herstellen of slopen van het skelet van een gebouw, namelijk de werken die betrekking hebben op de stevigheid en de weerstand van het gebouw.

2. de stukadoor-, cementeer- en dekvloeractiviteiten, dit zijn het bepleisteren en het bekleden met gips, gipsplaten, mortel of cement van dragers, muren en plafonds, en de herstelling ervan, of het bekleden van vloeren met een specie en de herstelling ervan.

3. de tegel-, marmer- en natuursteenactiviteiten, dit zijn het bekleden en herstellen van vloeren en wanden met keramische, betonnen, natuurstenen of marmeren tegels, mozaïek, of elementen van natuursteen of marmer.

4. de dakdekkers- en de waterdichtingsactiviteiten, dit zijn het plaatsen en herstellen van:

- het dakgebinte;
- de dakbedekking, uitgezonderd de bedekkingen in plantaardig materiaal, glas, doorschijnend of doorzichtig materiaal;
- de dichtingswerken aan gevels, zijgevels, daken, dakterrassen en vloeren;
- de voorzieningen voor het opvangen en het afvoeren van het regenwater.

5. de schrijnwerkers- en de glazenmakersactiviteiten, dit zijn het plaatsen en herstellen van ramen, deuren, vensterluiken of -blinden, poorten, trappen, veranda's, keuken- en badkamermeubelen en het plaatsen en herstellen van glas en alle duurzaam doorzichtig materiaal.

6. alle andere niet in 5 bedoelde schrijnwerkersactiviteiten, zoals het plaatsen en herstellen van bedekkingen van wanden en vloeren met harde materialen.

7. de eindafwerkingsactiviteiten, met name schilder- en behangwerken en het plaatsen van soepele vloerbekleding, of meer bepaald:

- het bedekken van oppervlakken met verf, vernis of beits om ze te beschermen en te verfraaien;
- het plaatsen van behang, schildersdoek en over hun gehele oppervlakte gelijkde soepele bekledingen;
- het bedekken van muren en vloeren met soepele bekledingen.

8. de installatieactiviteiten voor centrale verwarming, klimaatregeling, gas en sanitair, dit zijn het plaatsen en het herstellen, met inbegrip van alle leidingen, van:

- centrale verwarmingsinstallaties, dit wil zeggen installaties die bestaan uit een centrale verwarmingsbron, waarbij de warmte wordt verspreid door leidingen met water, lucht of stoom;
- gastoestellen voor verwarming;
- artikelen en apparaten voor sanitair gebruik;
- klimaatregelinginstallaties waarvoor alleen water of lucht wordt gebruikt als koelmiddel.

9. de elektrotechnische activiteiten, dit zijn het herstellen van elektrische toestellen en het plaatsen en herstellen van alle elektrische installaties voor stroomvoorziening, voor verlichting, voor lichtreclame, voor verwarming, voor andere klimaatregeling dan deze hierboven in 8, voor domotica, voor communicatie, voor signalisatie, voor opname en weergave van beelden of geluiden en voor beveiliging tegen overspanning, brand of diefstal.

10. de algemene aannemingsactiviteiten, dit wil zeggen: het namens en voor rekening van derden, in uitvoering van een aannemingscontract, bouwen, verbouwen, laten bouwen of verbouwen van een gebouw zodat dit afgewerkt wordt, wanneer daarvoor een beroep wordt gedaan op meerdere onderaannemers.

b. voertuigen

Het reglementeringsbesluit legt 2 soorten van beroepsbekwaamheid vast:

In de eerste plaats een **intersectorale beroepsbekwaamheid**, dit wil zeggen een algemene kennis, die nodig is voor de uitoefening van:

- het verkopen aan eindgebruikers van gebruikte motorvoertuigen;
- of het herstellen of wijzigen van het koetswerk van motorvoertuigen, uitgezonderd de werken met speciale technieken die uitsluitend bedoeld zijn ter verfraaiing;
- of de hieronder bedoelde motorvoertuigenactiviteiten.

Voor de motorvoertuigen geldt niet alleen de intersectorale beroepsbekwaamheid, maar ook een **sectorale beroepsbekwaamheid**, dit wil zeggen een geheel van kennis dat nodig wordt geacht voor alleen die motorvoertuigenactiviteiten en waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen:

- motorvoertuigen tot 3,5 ton (bromfietsen, motorfietsen, quads, auto's, ...)
- motorvoertuigen van meer dan 3,5 ton (voor vrachtvervoer, bos- en landbouw, bouwactiviteiten, ...)

De reglementering van de motorvoertuigenactiviteiten (intersectorale en sectorale beroepsbekwaamheid) heeft betrekking op het herstellen en onderhouden voor rekening van derden, van de mechanische, elektrische of elektronische gedeelten van motorvoertuigen, motorfietsen, motorvoertuigen met drie of vier wielen en bromfietsen.

Bovendien legt hetzelfde besluit een sectorale beroepsbekwaamheid op, en alleen een sectorale, voor de **rijwielactiviteiten**, dit wil zeggen het verkopen van rijwielen aan gebruikers of het herstellen van rijwielen voor rekening van derden.

c. handel en diensten

- **kapper/kapster**, dit is het verzorgen van het hoofdhaar, alleen om het uiterlijk van de mens in stand te houden of mooier te maken.
- **schoonheidsspecialist(e)**, dit is het verzorgen van het menselijk lichaam, alleen om het uiterlijk van de mens in stand te houden of mooier te maken. Deze zorgen omvatten ook het epilieren en de semi-permanente make-up.
- **voetverzorg(st)er**, dit is het verzorgen van de voeten, alleen om het uiterlijk van de mens in stand te houden of mooier te maken of wanneer voor de verzorging geen tussenkomst of voorschrift nodig is van een arts of een beoefenaar van een paramedisch beroep bedoeld in het koninklijk besluit nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen.
- **masseur/masseuse**, dit is het masseren van het menselijk lichaam, met het oog op het in stand houden of mooier maken van het menselijk lichaam, cosmetische massage en het masseren dat gebruikelijk is in een schoonheidssalon in de normale betekenis van het woord.
- **opticien**, dit is:
 - 1° het verkopen, het onderhouden en het herstellen van artikelen om het zicht van de mens te verbeteren of te compenseren;
 - 2° het verkopen, het onderhouden en het herstellen van kunstogen.
- **dentaaltechnicus**, dit is het vervaardigen of herstellen van tandprothesen of apparaten voor orthodontische verbeteringen en in het algemeen alle apparaten bestemd om de tanden, delen van tanden of naburige weefsels te verplaatsen, te vervangen of te behandelen.
- **begrafenisondernemer**, dit is het uitvoeren van één of meer van de volgende activiteiten, die betrekking hebben op het stoffelijk overschot:
 - 1° het opbaren en verzorgen van de lijktooi en het uitvoeren van de bewaringszorgen;
 - 2° het zorgen voor het vervoeren van het stoffelijk overschot;
 - 3° het uitvoeren, verzorgen en organiseren van de begrafenisplechtigheid tot op de begraaf- of de crematieplaats, volgens de plaatselijke, godsdienstige en filosofische gebruiken en de wil van de overledene of de familie.
- **droogkuiser-verver**. Het reglementeringsbesluit beschouwt als droogkuiser-verver hij of zij die gewoonlijk en zelfstandig voor rekening van derden, kledingsstukken, huishoud- of

bedrijfslijnen droogkuist of verft of die droogkuisinstallaties ter beschikking stelt, waar de klant zelf kledingsstukken, huishoud- of bedrijfslijnen kan droogkuisen of verven.

d. voeding

- **slager-groothandelaar**, dit is hij of zij die, gewoonlijk en zelfstandig, slachtvee aankoopt en dit, na slachting, in het groot voortverkoopt of die vlees in de vorm van karkassen of gedeelten ervan in het groot aankoopt en verkoopt.
- **restaurateur of traiteur-banketaannemer**, dit is hij of zij die, gewoonlijk en zelfstandig, warme of koude maaltijden bereidt die bestemd zijn om ter plaatse in de inrichting te worden gebruikt. Onder traiteur-banketaannemer wordt hier verstaan hij of zij die, gewoonlijk en zelfstandig, warme of koude maaltijden bereidt bestemd om op bestelling doorhem of haar buiten de inrichting te worden opgediend. Bereiding betekent hier elke handeling waarbij een gerecht wordt klaargemaakt, samengesteld, geschikt, opgewarmd of ontdooid.
- **brood- en banketbakker**, dit is hij of zij die, gewoonlijk en zelfstandig voor rekening van derden, brood- en bakkerijproducten bereidt en/of bepaalde banketbakkerijproducten, namelijk producten op basis van soezenbeslag en bladerdeeg, meringues, diverse vetdegen, biscuit- en cakebeslagsoorten, petits fours, taarten, taartjes en gebak.

e. installateur-frigorist

Het reglementeringsbesluit beschouwt als installateur-frigorist, hij of zij die, gewoonlijk en zelfstandig voor rekening van derden, koelkringen in huishoudelijke toestellen en van commerciële en/of industriële installaties en koeleenheden vervaardigt, in elkaar zet, onderhoudt en/of herstelt. Met koelkring wordt hier bedoeld het geheel van de technische werkwijzen om temperatuur te verlagen in lichamen, gassen of fluïda, hetzij met een gascompressiemachine, hetzij met een machine gebaseerd op absorptiesystemen, hetzij met een ander procédé volgens de ontwikkeling van de techniek terzake.

De regels om te voldoen aan de voorwaarden op het gebied van de beroepsbekwaamheid (zie ook 1.4.2.1)

Personen die de beroepsbekwaamheid kunnen bijbrengen:

Indien de activiteit uitgeoefend wordt door een **natuurlijk persoon**:

- het ondernemingshoofd zelf;
- de echtgenoot, de wettelijk samenwonende of de sinds 6 maanden samenwonende partner;
- de zelfstandige helper;
- een loontrekkende met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur.

Het bewijs dat de persoon die de beroepsbekwaamheid bewijst in de plaats van een zelfstandig ondernemingshoofd, diens echtgenoot of wettelijk samenwonende is, kan door ieder rechtsgeldig document of registratie worden gegeven.

Indien de persoon die de beroepsbekwaamheid bewijst, de samenwonende partner is van het zelfstandig ondernemingshoofd, dan moet uit de bevolkingsregisters of uit het rijksregister van de natuurlijke personen blijken dat de betrokkenen op de dag van de aanvraag om inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als handels- of ambachtsonderneming, gedurende minstens 6 maanden samenwonen.

De persoon die de beroepsbekwaamheid bewijst als zelfstandige helper van het zelfstandig ondernemingshoofd, zonder diens echtgenoot, wettelijk samenwonende of samenwonende partner te zijn, moet bewijzen dat hij als dusdanig aangesloten is bij een sociale verzekeringskas voor zelfstandigen.

De persoon die de beroepsbekwaamheid bewijst zonder de echtgenoot, noch de wettelijke samenwonende, noch de samenwonende partner, noch de zelfstandige helper te zijn van het zelfstandig ondernemingshoofd, moet met het zelfstandig ondernemingshoofd verbonden zijn met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

Indien de handels- of ambachtsactiviteit wordt uitgeoefend door een **rechtspersoon**, wordt de beroepsbekwaamheid bewezen door:

- de natuurlijke persoon die bewijst dat hij orgaan is van de rechtspersoon, door middel van de registratie ervan in de Kruispuntbank van Ondernemingen of door de benoemingsakte bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad of neergelegd bij de griffie van de rechtbank van koophandel met het oog op die bekendmaking;
- de natuurlijke persoon die met de rechtspersoon is verbonden met een arbeidscontract van onbepaalde duur, aan wie het dagelijks bestuur van de rechtspersoon werd opgedragen.

Wanneer de persoon die de beroepsbekwaamheid bewijst de onderneming verlaat, beschikt de onderneming over een termijn van 6 maanden om de toestand te regulariseren.

Middelen om de beroepsbekwaamheid te bewijzen:

- een diploma of titel die verwijst naar het aangevraagde beroep (eventueel de centrale examencommissie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie);
- een praktijkervaring;
- een EG-verklaring: verklaring van praktijkervaring en eventueel opleiding in een lid-staat van de Europese Economische Ruimte (Europese Unie + Noorwegen, IJsland, Liechtenstein) en Zwitserland.

Het bewijs via praktijkervaring vereist de uitoefening van het beroep gedurende een aantal jaren in de loop van de laatste 15 jaar. In de meeste gevallen is 3 jaar of minder voldoende. Er zijn meer jaren nodig als de activiteit in bijberoep of deeltijds werd uitgeoefend.

De inschrijving als handelaar of ambachtsman in de Kruispuntbank van Ondernemingen kan **zonder bewijsvoering** bekomen worden door:

- de overlevende echtgenoot;
- de wettelijke samenwonende;
- de minstens 6 maanden samenwonende partner van de overledene;
- de vennootschap die via haar zaakvoerder of orgaan zelf voldeed en wanneer diens overlevende echtgenoot of overlevende partner die sedert minstens 6 maanden samenwoont, zelf zaakvoerder of orgaan is geworden;
- de kinderen van het in regel zijnde ondernemingshoofd gedurende 3 jaar volgend op het overlijden (of indien ze minderjarig zijn vanaf hun 18de verjaardag);
- de overnemers van een onderneming gedurende 1 jaar vanaf de overlating. De overlater moet alle activiteiten stopzetten.

Verworven rechten

Degenen die op de dag van het in werking treden van de reglementering, voor dit beroep waren ingeschreven in het handels- of ambachtsregister, kunnen die activiteiten voortzetten zonder te moeten voldoen aan de eisen van de nieuwe reglementering.

Inlichtingen hierover zijn verkrijgbaar bij:

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Algemene Directie van het KMO-Beleid Dienst van de Ondernemingsloketten
WTC III – 13de verdieping
Simon Bolivarlaan 30
B-1000 BRUSSEL

Tel.: 02 277 70 17 (Willy Jacobs) - 02 277 63 37 (Antoine De Wispelaere) – 02 277 73 11 (Viviane De Brabander) – 02 277 87 56 (Els Vrancken) – 02 277 78 41 (Carine Eyckens)
Fax: 02 277 53 63

E-mail: gea@economie.fgov.be

Opmerkingen:

- deze reglementeringen gelden niet voor grote ondernemingen (niet-kmo's);
- wanneer in de onderneming meer dan één gereguleerde beroepsactiviteit wordt uitgeoefend, kunnen meerdere personen aan de vereisten voldoen.

1.4.2.6 Vergunning of melding

Voor de uitoefening van sommige activiteiten is een vergunning of melding vereist.

Dit is onder meer het geval voor de volgende activiteiten, beroepen of producten:

Activiteit:	Aan te vragen bij:
Afvalolie	Regionale Ministeries
Alarmsystemen	FOD Binnenlandse Zaken (Algemene Rijkspolitie)
Alcoholische, gegiste of gedistilleerde dranken (fabricage en verkoop)	FOD Financiën (Douane en Accijnzen)
Ambachtelijke maalderijen	Federaal Voedselagentschap
Ambulante handel	Ondernemingsloketten
Apotheek (opening, overbrenging, fusie)	Orde van Apothekers en FOD Volksgezondheid, (Algemene Farmaceutische Inspectie)
Autorijscholen	FOD Mobiliteit en Vervoer
Apothekers (vestiging, fusie)	FOD Volksgezondheid, Voedselveiligheid en Leefmilieu
Autorijscholen	FOD Mobiliteit en Vervoer
Bandagisten	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)
Beenhouwer, slager	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (KMO-Beleid E5)
Bestrijdingsmiddelen (fabricatie, verpakking, invoer, uitvoer)	Federaal Voedselagentschap (FAVV)
Bewakings- en veiligheidsondernemingen	FOD Binnenlandse Zaken (Algemene Rijkspolitie)
Boekhouders	Beroepsinstituut voor Boekhouders
Brandbeveiligingsdeuren	FOD Binnenlandse Zaken
Bureaus voor arbeidsbemiddeling	Regionale Ministeries
Cafés en slijterijen	FOD Financiën (Adm. der Douane en Accijnzen)
Detectives	FOD Binnenlandse Zaken
Diamant (verkoop van ruwe diamant)	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Contingenten en Vergunningen)
Dierenhandelszaken	Gemeentebestuur
Dierenpensions	Gemeentebestuur
Diëtistes	FOD Volksgezondheid

Activiteit:	Aan te vragen bij:
Edele metalen - bewerking (goud, zilver, platina)	Waarborgkantoor en Koninklijke Munt
Eetwaren (productiehandel)	Federaal Voedselagentschap - Eetwareninspectie
Eieren (broeierijen, selectie- en vermeerderingsbedrijven)	Federaal Voedselagentschap - Eetwareninspectie
Entrepothouder (stookolie, alcoholische dranken)	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie
Fytofarmaceutische producten	Federaal Voedselagentschap
Gehoorthesisten	RIZIV
Geneesmiddelen (fabricage, distributie, invoer)	FOD Volksgezondheid (Algemene Economische Inspectie)
Gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke bedrijven	Gemeentebestuur of provinciale diensten voor leefmilieu
Gezins- en bejaardenhulp (diensten voor)	Regionale Ministeries
Groenten en fruit	Federaal Voedselagentschap
Grondverbeteringsmiddelen	Federaal Voedselagentschap
Hotelexploitatie	Regionale Ministeries
Huwelijksbureaus - agentschappen	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Consumptie) en Regionale Ministeries
Hypotheekondernemingen	Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen (CBFA)
Incassobureaus	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Dienst Krediet en Schuldenlast)
Inrichtingen voor opvang minderjarigen	FOD Justitie
Instelling voor elektronisch geld (of e-money instelling)	Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen (CBFA)
Interimbureau	Regionale ministeries
Kampeerterreinen	Regionale ministeries
Kansspelen	FOD Justitie
Kinesitherapeuten	RIZIV
Kinderopvang (instellingen)	Kind en Gezin
Kranten en tijdschriften (handel)	contact opnemen met uitgevers
Kredietbemiddelaars	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Dienst Krediet en Schuldenlast)

Activiteit:	Aan te vragen bij:
Kredietgevers	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Dienst Krediet en Schuldenlast)
Kredietinstellingen (banken)	Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen (CBFA)
Landbouwhuisdieren (handel en vervoer)	Federaal Voedselagentschap en FOD Mobiliteit en Vervoer
Leasing of financieringshuur	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Dienst Krediet en Schuldenlast)
Leurkaart	Ondernemingsloketten
Likeurfabrikanten	FOD Financiën (Douane en Accijnzen)
Logopedisten	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
Loterijen	FOD Binnenlandse Zaken
Melk (bewerking, conditionering, vervoer)	Federaal Voedselagentschap
Minerale oliën: grossiers, depothouders, kleinhandelaars, pomphouders	FOD Financiën (Douane en Accijnzen)
Nijverheidsmaaderijen en handelaars in inlandse tarwe	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Algemene Directie Economisch Potentieel)
Opticiens	RIZIV
Orthopedisten	RIZIV
Outplacementbureaus	Regionale ministeries
Pandjeshuizen (bergen van barmhartigheid)	FOD Justitie
Paramedische beroepen	FOD Volksgezondheid
Pesticiden en giftige fytofarmaceutische producten	Federaal Voedselagentschap
Pluimvee (slachterijen, opslag, koeling, bewerking)	Federaal Voedselagentschap
Prothesisten	RIZIV
Psychologen (titel)	Psychologencommissie
Reisbureaus	Regionale Ministeries
Schuldbemiddeling	Regionale Ministeries
Selectiebureaus	Regionale Ministeries
Slagers, kleinhandelaren in bereide vleeswaren	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (kwaliteit van de veiligheid)
Slachthuizen, slachterijen	Federaal Voedselagentschap

Activiteit:	Aan te vragen bij:
Speeltuigen (veiligheid)	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (kwaliteit van de Veiligheid)
Sproeiondernemingen	Federaal Voedselagentschap
Suikerbakkers	FOD Financiën (Douane en Accijnzen)
Syndicus onroerende goederen	Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars
Tabak (fabricatie, stockage, groot- en kleinhandel)	FOD Financiën (Douane en Accijnzen)
Tachografen (installateur)	FOD Mobiliteit en Vervoer (Bestuur van de Verkeersreglementering)
Tachografen (taximeters)	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Metrologische Dienst)
Theaterbureaus (bemiddeling van artiesten)	Regionale ministeries
Taxidiensten	Gemeentebestuur (Brusselse gewest, Vlaamse Gemeenschap)
Tehuizen voor bejaarden	Regionale Ministeries
Tombola	FOD Binnenlandse Zaken
Uitzendbureaus	Regionale Ministeries
Vastgoedmakelaars	Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars
Veevoerders (invoer, fabricage, bereiding)	Federaal Voedselagentschap
Verhuisondernemingen	FOD Mobiliteit en Vervoer (Bestuur van het Vervoer)
Verpleegkundige, vroedvrouw	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
Verpleegkundige (erkenning titel)	FOD Sociale Zekerheid
Vervoer : personen- en goederenvervoer	FOD Mobiliteit en Vervoer
Vervoer : dieren	FOD Mobiliteit en Vervoer en FAVV
Vervoercommissie, -makelaars	FOD Mobiliteit en Vervoer (Bestuur van het Vervoer)
Verzekeringmakelaar	Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen (CBFA)
Verzekeringsondernemingen	Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen (CBFA)
Visbedrijven (bewerking, koeling, verpakking, kwekerijen, groothandel, verdelers)	Federaal Voedselagentschap (FAVV)
Vleesproducten (slachthuizen, uitsnijdingen, opslagplaatsen)	Federaal Voedselagentschap (FAVV)

Activiteit:	Aan te vragen bij:
Vleeswarenbedrijven (uitvoer van vers, gekoeld en bevroren vlees, van vet en slachtafval)	Federaal Voedselagentschap (FAVV)
Vlees : verkoop in eetwaren winkels	Federaal Voedselagentschap (FAVV)
Voedingsmiddelen (fabricatie, bewerken, in handel brengen)	Federaal Voedselagentschap (FAVV)
Vuurwerk	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie (Dienst Springstoffen)
VZW's	FOD Justitie
Wapens, munitie en vouwgeweren	Politiediensten
Wervingsbureaus	Regionale Ministeries
Zaaizaden, allerhande pootgoed	Regionale Ministeries
Zuivelproducten	Regionale Ministeries
Zwembaden	Regionale Ministeries